

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum

X

Projectnaam

Modernisering Wetboek van
Strafvordering

Afgeronde onderzoeken in het kader van de
modernisering van het Wetboek van
Strafvordering

Bijlage nummer **1**
Horend bij Voortgangsrapportage modernisering Wetboek van
Strafvordering en update Contourennota

De onderzoeksrapporten die in het kader van de modernisering van het wetboek worden uitgebracht zijn na publicatie raadpleegbaar op www.wodc.nl en/of www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/modernisering-wetboek-van-strafvordering/. Het betreft de volgende afgeronde onderzoeken:

Alleen voor de vorm? Frequentie, organisatie en praktijk van pro-formazittingen; M. Dubelaar, R. van Leusden, J. ten Voorde, S. van Wingerden; Universiteit Leiden 2015.

Het onderzoek richtte zich op de frequentie van pro-formazittingen bij rechtbanken en gerechtshoven en de organisatie en de praktijk van deze zittingen bij de gerechten. De resultaten van het onderzoek zijn betrokken bij de onderwerpen betreffende het onderzoek door de rechter-commissaris, de bevoegdheden tot vrijheidsbeperking en –beneming die in boek 2 zijn opgenomen en bij de vormgeving van de behandeling van de zaak ter terechtzitting in Boek 4.

Onderzoek aan in beslag genomen elektronische gegevensdragers en geautomatiseerde werken ten behoeve van de opsporing en vervolging van strafbare feiten;

P.A.M. Mevis, J.H.J. Verbaan, B.A. Salverda; Erasmus Universiteit Rotterdam, 2016.

Onderzocht is wat bekend is over de inbeslagneming van en het daarop volgende onderzoek in elektronische gegevensdragers en geautomatiseerde werken door opsporingsambtenaren. Het gaat daarbij vooral om een analyse van het juridisch kader alsmede de inbeslagnemingspraktijk en het daarop volgende onderzoek. Het onderzoek is betrokken bij de vormgeving van de regeling van inbeslagneming van gegevens in Boek 2.

De tenlastelegging als grondslag voor de rechterlijke beslissing, Een rechtsvergelijkend onderzoek naar de inrichting van de tenlastelegging en de gebondenheid eraan bij het bewijs, de kwalificatie en de straftoemeting in Nederland, België, Frankrijk, Italië en Duitsland;

L. Stevens, B. de Wilde, M.Cupido, E. Fry, S. Meijer; Vrije Universiteit, Amsterdam, 2016.

Onderzocht is op welke wijze en volgens welke procedure tenlasteleggingen worden opgesteld in België, Frankrijk, Italië en Duitsland, in welke mate de rechter in die landen gebonden is aan de tenlastelegging bij het bewijs, de kwalificatie en de straftoemeting en welke inzichten dit oplevert voor een

mogelijke heroverweging van de Nederlandse wettelijke regeling. Het onderzoek wordt betrokken bij de regeling van de inrichting van en de gebondenheid aan de tenlastelegging in Boek 4.

Vereenvoudiging verdenkingscriteria, De gevolgen van de voorgenomen wijziging van de verdenkingscriteria voor de opsporingspraktijk;

D. Abels, A. Benschop, T. Blom, M. Jonk, D.J. Korf; Universiteit van Amsterdam, 2016.

Met dit onderzoek is beoogd de effecten voor de effectiviteit van de opsporing in kaart te brengen van de voorgenomen wijziging van de verdenkingscriteria. Nagegaan is welke opsporingsbevoegdheden en vrijheidsbenemende dwangmiddelen ten gevolge van de voorgenomen wijzigingen niet meer kunnen worden toegepast bij de opsporing van de voor dit onderzoek geselecteerde misdrijven. De resultaten van het onderzoek zijn betrokken bij de beraadslagingen over eventuele nieuwe vormgeving van de verdenkingscriteria in Boek 2.

Strafvordering bevordert, modernisering Wetboek van Strafvordering;

Memorandum 2016-02, M.T. Croes, WODC 2016.

In dit memorandum is eerst de plaats van het hoger beroep in het strafrecht besproken. Het gaat daarbij zowel om de functie van het hoger beroep als de procedure voor het instellen ervan. Vervolgens is de procedure rond de behandeling in appel behandeld en is geschetst wat de bezwaren zijn tegen de huidige regeling. Het memorandum is betrokken bij de behandeling van het hoger beroep in Boek 5.

De Wet prejudiciële vragen aan de Hoge Raad, een tussentijdse evaluatie in het licht van de mogelijke invoering in het strafrecht;

I. Giesen, F.G.H. Kirsten, E.R. Jong, C.J.D. Warren, E. Sikkema, A.M. Overheul, A.S. de Nijs, A.L. Vytupil; Universiteit Utrecht, 2016.

Onderzocht is de werking van de huidige procedure voor het stellen van prejudiciële vragen aan de Hoge Raad in het civiel recht. Vervolgens is bekeken of het mogelijk is, en zo ja, onder welke omstandigheden, een prejudiciële vraagprocedure in het strafrecht in te voeren. De kabinetsreactie op het onderzoek is bij brief van 28 september 2016 aan de beide Kamers toegezonden (Kamerstukken II 2016/17, 32 612, nr. 9). De uitkomsten van het onderzoek zijn betrokken bij de besluitvorming over Boek 6.

Klachten tegen niet-vervolgving (artikel 12 Sv-procedure); Doorlooptijden, instroom, verwachtingen van klagers en het belang van procedurele rechtvaardigheid;

L. van Lent, M.M. Boone, K. van den Bos, L.F.M. Ansems, S.A. Lipman, L. Versteegt; Universiteit Utrecht, 2016.

In het eerste deel van het rapport wordt verslag gedaan van het kwalitatieve onderzoek naar de maatregelen die zijn genomen om de doorlooptijd van artikel 12 Sv-procedures te verkorten, dan wel artikel 12 Sv-klachten te voorkomen, alsmede wat de beoogde en wat de feitelijke werking is (geweest) van de genomen maatregelen. In het tweede deel van het rapport zijn door middel van kwantitatief onderzoek de verwachtingen van burgers die een artikel 12 Sv-klacht indienen nagegaan alsmede de ervaringen van klagers in de artikel 12 Sv-procedure.

De uitkomsten zijn betrokken bij de nieuwe opzet van de beklagprocedure in Boek 3 van het nieuwe Wetboek van Strafvordering.

Toezicht op strafvorderlijk overheidsoptreden;

E. Devroe, M. Malsch, J. Matthys, G. Minderman; NSCR 2017.

Onderzocht is welke vormen van toezicht op strafvorderlijk optreden thans bestaan. Onder strafvorderlijk optreden wordt in het onderzoek verstaan het uitoefenen van bevoegdheden bij het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten. Onderscheid is gemaakt tussen intern en extern toezicht en het toezicht dat de rechter uitoefent. Daarbij is een vergelijking gemaakt met het toezicht zoals dat in België is geregeld. Het onderzoek heeft een inventariserend karakter.

Commissie modernisering opsporingsonderzoek in het digitale tijdperk, Regulerings van opsporingsbevoegdheden in een digitale omgeving, Den Haag 2018

In het rapport analyseert de commissie de digitale ontwikkelingen die nu en in de komende tijd zullen spelen in opsporing. De regeling van bevoegdheden voor de opsporing in het nieuwe Wetboek van Strafvordering moet daarmee voldoende rekening houden. In dit verband adviseerde de commissie onder andere een gedifferentieerde normering (een zogeheten driedeling) bij de bevoegdheid tot het doen van onderzoek in smartphones en computers. Afhankelijk van de mate van inbreuk op de privacy van betrokkenen, zou dit onderzoek moeten worden gedaan door een opsporingsambtenaar onder toezicht van een officier van justitie of een rechter-commissaris. Het voorstel is in lijn met recente jurisprudentie van de Hoge Raad. De aanbevelingen van de commissie worden meegenomen bij de voorbereiding van het nieuwe Wetboek van Strafvordering.

Mind the gap; Modernisering Wetboek van Strafvordering: consequenties voor de verdediging

P.T.C. Kampen, D.V.A. Brouwer, L. van Lent, M.C. van Wijk; Universiteit Utrecht en Universiteit Maastricht, 2018.

In het onderzoek wordt stilgestaan bij de vraag wat het beoogde nieuwe wetboek van de verdediging verwacht en de verdediging aan instrumentarium biedt om die verwachting en de daarop gebaseerde verantwoordelijkheid gestalte te (kunnen) geven. Ook komt aan de orde de vraag in welke mate het in de moderniseringsvoorstellen voorgestelde strafprocessuele model afhankelijk is van de wijze waarop de verdediging (al dan niet) inhoud geeft aan haar contradictoire rol en wat die afhankelijkheid betekent in termen van randvoorwaarden en instrumenten die nodig zijn om aan die rol en verantwoordelijkheid (adequaate) uitdrukking te geven. Het rapport geeft daartoe een aantal aanbevelingen.